

Zekâtın önemi

Bir günlük yiyeceği olanın, zekât veya sadaka istemesi haramdır. Fakat istemeden verilen sadakayı, zekâti alması caizdir. Muhtaç olmayan fakirin, verilen zekât veya sadakayı almaması iyi olur. Birisi zekât toplamak için vazife isteyince, Resulullah sallallahü aleyhi ve sellem, **(Seni, insanların yıkayıp attıkları kirleri toplamaya memur etmek istemem)** buyurdu. Zekât olarak verilen bir deveyi isteyen bir zata, **(Şişman birinin, sıcakta terleyip vücudunu yıkadığı kirli su içilir mi? Zekât böyle kir gibidir)** buyurdu.

Zekâti muhtaçlara vermeli! Kur'an-ı kerimde, çok yerde namaz ile zekât beraber bildiriliyor. **(Namazı kılın, zekâti verin)** buyuruluyor. (2/43)

Zekât önemlidir. Hadis-i şeriflerde buyuruldu ki:

(Allaha ve Resulüne inanan zekât versin!)

(En faziletli ibâdet namaz, sonra zekâttır.)

(Hastayı sadaka ile, malı zekât ile koruyun!)

(Malın temizlenmesi için zekât farz kılındı.)

(Zekât vermeyen, kıtlıklara maruz kalır.)

(Zekât vermeyene Allah lânet eder.)

(Zekât vermeyen, temiz malını kirletir.)

(Zekât vermeyen, kıyamette ateştedir.)

(Zekât vermeyen toplum, rahmetten mahrum kalır.)

(Zekâti verilmeyen mal, kara veya denizde telef olur.)

(Zekâtını veren o malın şerrinden korunur.)

(Zekât vermeyenin namazı kabul olmaz.) [Zekât vermemek haram olduğu için, böyle günahkârın kıldığı namaz sahih olup, borcu ödenirse de; namazdan hasıl olacak sevaba kavuşamaz. Her günah böyledir.]

(Zenginlerin zekâti, fakirlere kâfi gelmeseydi, Allahü teâlâ fakirlerin rızkını başka yollardan verirdi. Aç kalan fakir varsa, zenginlerin zulmü yüzündendir.) [Eli ayağı tutup da çalışabilenlerin zekât istemesi haramdır. İstemediği hâlde, kendisine zekât verilirse, alması günah olmaz. Zekât, çalışamayacak kadar hasta, sakat olanlara ve çalışıp da güç geçinenlere verilir. Allahü teâlâ böyle fakirleri de milletin içinde kırkta bir yaratmıştır.]

(Zekât, karıştığı malı ifsat eder) [İmam-ı Ahmed hazretleri, bu hadisi şerifi, (İhtiyacı olmadığı hâlde, zekât olarak alınan mal, diğer malları helak eder) diye açıklamıştır.

Resulullah, **(Zekâti verilmeyen mallar, ejderha olup sahibinin boynuna sarılır)** buyurduktan sonra şu mealdeki ayet-i kerimeyi okudu: **(Hak teâlânın ihsan ettiği malın zekâtını vermeyenler; iyi ettiklerini, zengin kalacaklarını zannediyorlar. Hâlbuki kendilerine kötülük etmiş oluyorlar, o mallar cehennemde azap aleti olacak, yılan şeklinde boyunlarına sarılıp, baştan ayağa kadar onları sokacaktır.)** [3/180]

Bu acı azaplardan kurtulmak için malların zekâtını, tarla mahsullerinin, sebze ve meyvenin uşrunu vermek şarttır. Zekât kırkta bir, uşur onda bir verilir. Kur'anda, **(Malı, parayı biriktirip zekâtını vermeyene çok acı azabı müjdele! Zekâti verilmeyen mal, para, cehennem ateşinde kızdırılıp, sahibinin alınına, böğrüne, sırtına mühür gibi basılacaktır)** buyuruldu. (Tevbe 34,35)

Fakire verilen altın, onu zengin edecek kadar fazla olmamalıdır. Borçsuz fakire nisap miktarı veya daha çok zekât vermek mekruh olarak caizdir. 10 g altın kadar borcu var ise, 100 g altını alması mekruh olmaz. Altın ile gümüş, ne niyetle saklanırsa saklansın ticaret eşyası kabul edilir. Nisap miktarı ise zekâti verilir. "Ev, araba almak için biriktirilen paranın bana göre zekâti olmaz" diyen mezhepsizlere itibar edilmemelidir.

Kağıt para ve zekat

Günümüzde herkes, dinden bahseder, aklına göre fetvalar verir. Niye böyle olmasın ki, bence bal gibi olur diyorlar. Allah ne emrediyor, Peygamberimiz ne buyuruyor, din kitaplarımız ne yazıyor demiyorlar. Akla göre ölçü olsa, akıl sayısı kadar din olur. Onun için dinde nakil esastır. Bazı kimseler, para paradır, kağıt para ile niye zekat verilmez ki diyorlar. Şimdi bu konudaki muteber din kitaplarındaki ifadelere bakalım:

Zekat olarak verilecek mallar yerine, bunların kıymetlerini de vermek caizdir. Kıymet denilince, altın ve gümüş anlaşılır, başka mal, çek, senet veya paralar anlaşılmaz. Çünkü eşyanın kıymeti altın ve gümüş ile anlaşılır. **(Keşfi rûmuz-i gurer)**

Fülus [bakır] paraların kıymetleri nisabı bulunca zekat olarak, bu fülusun değerlerinin kırkta birini gümüş olarak vermek gerekir. **(Miftah-üs-seade)**

Bakır paranın zekatı, aynı cins bakır paradan verilmez, gümüş olarak verilmesi gerekir. **İmam-ı Ebu Yusuf** hazretleri buyurdu ki: “Toprak sahiplerinden uşur ve zekat olarak, altın ve gümüş yerine, başka geçer akçe [kağıt para] almak haram olur. Her ne kadar bunlar, herkesin kabul ettiği damgalı para ise de, altın değil, bakır paradır.” **(Redd-ül-Muhtar)**

Altın ve gümüş olmayan, tedavüldeki para ile zekat verilmez. Zekat, ya altın veya gümüş, yahut ticareti yapılan maldan verilir. **İmam-ı Neseî** hazretleri buyuruyor ki: “Bir zengin, yemek satın alıp fakire yedirse, zekat vermiş olmaz.” **(Zahire)**

Zekat olarak altın ve gümüş yerine, bunların kıymeti kadar uruz [Ticaret malı] vermek sahihtir. Elbise tüccarı, ya ticaretini yaptığı elbiseden veya değeri kadar altın, gümüş verir. **(Tahtavi)**

Zekat olarak, erkek deve verilmez. Erkek develerin zekatı bile dişi deve olarak verilir. Dişi devesi yoksa değeri kadar altın veya gümüş verilir. Başka mal verilmez. **(Hindiyye)**

Niye dişi deve verilmesi gerektiğini bilemeyiz. Deveye binilir, eti yenir, yük taşır. Dişi devenin erkek deveden farkı var, süt verir, yavru doğurur. Fakat dişi deve, erkek deve olmadan yavru doğuramaz. Buna rağmen dinimiz erkek deveyi zekat olarak vermeyi caiz görmemektedir. Bir bakkal, dükkanında sattığı mallardan zekat verebilir, konfeksiyon malından zekat veremez. Bir konfeksiyoncu da, ceket pantolon gibi sattığı mallardan zekat verebilir, pirinç, yağ gibi bakkalın sattığı mallardan zekat veremez. Bir eczacı ancak, sattığı ilaçları zekat olarak verebilir. Yahut altın olarak verir. Konfeksiyon veya bakkal malzemeleri veremez. Halıcı veya mobilyacı ancak ticaretini yaptığı, sattığı malları zekat olarak verebilir. Halıcı mobilya, mobilyacı halı veremez.

Bazıları **(Fakire ne versen alır, yeter ki ver, fakir razı olur)** diyorlar. Evet fakir razı olur. Fakat fakirin rızası önemli değildir, önemli olan Allah'ın rızasıdır. Kumarda da, faizde de, zinada da tarafların rızası vardır. Ama Allah'ın rızası yoktur. Önemli olan Allah'ın emridir. Niye?, Niçin? demeden kitaplarda ne yazıyorsa ona uymak gerekir. Aklını kullanarak, niye altın veya ticareti yapılan maldan zekat veriliyor da, başka maldan ve kağıt paradan zekat verilmiyor demeye kimsenin hakkı yoktur.

SADAKA VE ZEKAT VERMENİN FAYDALARI

- 1-Allah (cc)ve resulünün emrine sarılmaktır.
- 2- Allah (cc) ve Rasulullah sevgisini mal sevgisinin önüne aldığıının ispatıdır.
- 3-Hadisi şerifte geçtiği üzere zekat ve sadaka verenlerin sadaka ve zekat imanına delildir
- 4-Verilen nimete şükürdür.

5-Ahirette malın azabından selamettir.

6-Güzel ahlak ve salih amellerle kişiyi vasıflandırır.

7-Günah kirlerinden sahibini temizleyicidir.

8-Başkaları tarafından beslenen buğzu ,hasedi ve kini yok edicidir.

9-Hadiste haber verildiği üzere malı korumaktır.

10- Hadiste haber verildiği üzere sadaka hastaları tedavi edicidir.

11-Cömertlerin hanesine dahil edicidir.

12-Belaların defi için bir sebeptir.

13- Allah (cc) yolunda vereme ve sarf etmenin göstergesidir.

14-Hastalıkların tamamına şifa vesilesidir.

15-Karşıdaki insanların sevgisini kazandırır.Çünkü iyilik yapılan yapana karşı sevgi duymaya.

16-İyilik yaptığı kimsenin duasını kazanır.

17-Hadiste haber verildiği üzere zekat ve sadakayı vermemek kıtlığa ve yağmurun yağmamasına neden olur.Zekat ve sadaka bereket ve yağmuru çeker.

18-Cennet ve Cemali ilahi ile kurtuluşa temin eder.

19-Hadiste haber verildiği üzere kötü bir ölüme engel olur.

20-Kıyamet günü güneşin bir mızrak boyu yaklaştırıldığı o günde arşın gölgesinde gölgelenir.

21-Rabbul âleminin övgü ve senasına mazhar olur. Katında bulunan meleklerle onları över.

22-Gece gündüz, gizli aşikar mallarından sarf edebilenlere korku ve mahrumiyette yoktur.Çok büyük ceri mükafat vardır.

23-Nankörlerin zümresinden olmasına engel olur.

24- Allah (cc)ın hakkını ve kulların hakkını ödemiş olur.

25-Zafer ve yardımın gelmesini kolaylaştırır.

26- Hadiste haber verildiği üzere kabrin azabını ve hararetini söndürür.

27-Zekat vermeyenlere söylenen lanetten kurtulmuş olur.

28-Rabbul âleminin rahmetine yakın ihsan sahiplerinden yazılır.

29-Sadaka ve zekat verene melekler arkasından Ya Rabbi ziyadesiyle ver diye dua eder.

30-Zekat ve sadaka verenlere diğer taatlerde kolaylaştırılır.

31-Sadaka ve zekat manevi emindir.

32-Malı vermemek onu telef etmeye arz etmektir.

33-Sadaka kişiden kibri giderir.

34-Münafıkların şubesi olmamasının tescilidir.

35-Sadaka gelecek olan 70 belayı def eder.

36-Sadaka ve zekat cehennemde veren arasında perde olur.

37- Hadiste haber verildiği üzere zekat ve sadakayı hakkıyla vermek 70 şeytani kahreder.

38-Sadaka ve zekat malı eksiltmez aksine bereketlendirir.

39-Rabbul âleminin helal maldan yapılan sadaka ve zekâtı kendi kudret eline olarak kabul eder.

40-Rabbul âleminin gazabını söndürür.

Peygamberimiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kim helâl kazancından bir hurma tanesine denk gelecek kadar sadaka verirse. ((Zaten Allâh (C.C) helâl kazançtan verilmeyen sadakayı kabul etmez.)) Allâh (C.C) onu bereket ve hosnutlukla kabul eder ve sizden biriniz tayini nasıl büyütüp çoğaltırsa o sadakayı öyle artırır da dag gibi olur.»

Kur'ân'i Kerim'in su âyetleri, bu hadîsinde delildir:

Ulu Allâh (C.C.) buyurur:

"Kullarının tevbesini ancak Allah'in kabul ettiğini ve sadakaları aldığını onlar bilmiyorlar mı? Hiç şüphesiz O, tevbeleri kabul eden ve rahim olandır." (Tevbe - 104)

Ulu Allah (C.C.) buyuruyor ki: «— Allah faizi eritir ve sadakayı artırır.» (Bakara - 276)

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sadaka mali eksiltmez. Allâh (C.C) baskalannm kusurlarını bağışlayanların itibarını artırır. Allâh (C.C)'a karşı mütevâzi olan kulu. O, mutlaka yüceltir.»

Yine Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sadaka malda eksilme meydana getirmez. Kulun sadaka vermek üzere uzanan elindeki matâi Allâh (C.C)'in kudret eline düşer, (isteyenin eline geçmeden önce Allâh (C.C) tarafından kabul ve hosnutlukla karşılanır.)

İnsan muhtaç olmadığı halde dilenmek üzere bir kapı açarsa, Allâh (C.C) da ona yoksulluk kapısı açar. Kul «malim, malim» diye konuşur. Oysa ki, onun mali üçtür: 1) Yiyip bitirdiği, 2) Giyip yıprattığı, 3)

Verip alakoydugu. Gerisi ya elinden gider veya baskalarına kalir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C) her birinizle arada tercüman bulunmaksizin konusacaktır. O zaman kul sagina bakar, sadece yapmis olduklarini görür, soluna bakar, yine islemis olduklarini görür, önüne bakar, cehennemden baskasini görmez. Bir hurma kirintisi vasrtasiyle bile olsa, cehennemden korununuz.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir hurma kirintisi vasitasiyle de olsa herkes kendini cehennemden korusun.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Su atesi nasil söndürürse sadaka da günahlari öyle söndürür.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Ya Kâ'b Ibni Ucar'a Allâh (C.C), haram ile beslenen et ve kani cennete koymaz. Onlar cehenneme yarasir. Ya Kâ'b, insanlar sabahleyin kendilerini kurtarmak hususunda iki türlü yola koyulurlar. Kimi nefisini âzad eder, kimi kendini mahva sürükler. Ya Kâ'b, namaz Allâh (C.C)'a yaklasma anlaridir, oruç kalkandir, su nasil atesi söndürürse sadaka günahlari öyle eritir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sadaka Rabb'in gazabini söndürür, imansiz ölmeyi önler.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C), sadaka sayesinde yetmis türlü fena ölümü kuldand uzaklastirir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Allâh (C.C), insanlar hakkında hüküm verinceye kadar herkes sadakasinin gölgesi altinda kalir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Kulun verdigi her sadaka, üzerinden yetmis seytanin ugursuzlugunu giderir.»

Peygamberimize «en faziletli sadaka hangisidir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S): «Mali az olanin vermeye çalistigidir der. İlk önce bakmak zorunda olduklarindandir basla» der.

Peygamber'imiz, «Bir dirhem, yüz dirhemi geçti» buyurur. Dinleyenlerden biri. «Bu nassl'olur, ya Rasûlallah (S.A.S)» der. Peygamber (S.A.S)'imiz sözlerine söyle devam eder; «Adamin biri varliklidir, malinin bir yerindandir alip yüz dirhem sadaka verir. Adamin birinin de yalnız iki dirhemi varken birini ayirip sadaka olarak verir.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Bir tirnak kadar bir sey bile verebiliyorsan, sakir sende bir sey isteyeni bos çevirme.»

Peygamber (S.A.S)'imiz «Baska hiç bir gölgenin kalmadigi Kiyamet Günü Allâh (C.C) yedi kimseyi Ars'in gölgesi altına alır» diye buyurduktan sonra bu yedi kimseden biri olarak «Sag elinin verdigini sol eli bilmeyecek kadar gizli sadaka veren kimse» yi sayar.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— İyilikler, kötü akibetlerden korur. Gizil sadaka Rabb'în gazabini dindirir, yakınlarla iyilik etmek ömrü uzatır.»

Taberanî'nin rivayet ettigine göre yukardaki hadis şöyle biter:

«— ... Her iyilik sadakadır, dünyada iyilik yapanlar Âhirette iyilik görürler. Dünyada kötülük isleyenler Âhirette kötülük görürler. Cennete ilk önce girecek olanlar iyilik yapantardır.»

Taberanî ve Ahmed ibni Hambel'e göre Peygamber (S.A.S)'imize:

«Sadaka nedir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S):

«Kat kat olan mükâfatlardır. Allâh (C.C) Katında daha fazlası da vardır» buyurduktan sonra su âyeti okudu:

"Kimdir o ki, Allah'a menfâat beklemezsiniz borç verir de Allah da onun verdigini bir çok kat büyüterek mükâfatlandırır." (Bakara - 245).

Peygamber'imize (S.A.S) «Yâ Rasûlallah (S.A.S), en faziletli sadaka hangisidir» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.): «Fakire gizli verilen, yahud az maldan vermeye çalışılandır» buyurduktan sonra su âyeti okur:

«— Eger sadakaları (zekâtları) asikâre verirseniz, ne güzel. Fakat onları gizler de fakirlere öyle verirseniz, sizin için daha hayirlidir. Bu sebeple, bir kısım günâhlarınızı bağışlar, O (Allâh) yaptıklarınızın iç yüzünü (hakkiyla) bilir» (Bakara - 231).

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Müslümana bir elbise giydiren kimse, onun üzerinde bir iplik veya yaması kaldıkça Allâh (C.C)'in himayesi altındadır."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Bir müslüman çıplak bir müslümana elbise giydirirse, Allâh (C.C) ona Cennet ipeklilerinden giydirir. Kim aç bir müslümanı doyurursa Allâh (C.C) onu mühürlü Cennet sarabından sular."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Fakire verilen sadaka bir sadakadır. Fakat yakına verilen sadaka, hem sadaka ve hem de sila-i rahim olarak iki sadakadır.»

Peygamber'imize: «En faziletli sadaka hangisidir» diye sorarlar. Peygamber'imiz (S.A.S.)

"İçinden sana kin besleyen akrabaya verilen sadakadır." diye cevap buyurur.

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Kim süt veren bir deveyi sütü sagıldığı müddetçe ihtiyacı olan birisine verirse, veya baskasına borç para verirse ve yahut da baskasına bir yular hediye ederse bir köle azad etmiş gibi sevap kazanır."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Her verilen borç bir sadakadır.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Mirac gecesi. Cennetin kapısında «her sadakanın mükâfati on kat, verilen borcun mükâfati ise onsekiz kattır» diye yazılı olduğunu gördüm.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Sikintida olana kolaylık gösteren kimseye Allâh (C.C), dünya ve âhirette kolaylık gösterir.»

Peygamberimize: «İslâm acısından en hayırlı davranışlar nelerdir?» diye sorarlar.

Peygamber'imiz (S.A.S.): «Yemek yedirmen ve tanıdığın tanımadığın herkese slâm vermendir» buyurur.

Sahâbilerden biri Peygamber (S.A.V)´imize: «Her şeyin aslı, kaynağı nedir, bana bildir» der.

Peygamber'imiz (S.A.S.): «Her şey sudan yaratılmıştır» diye cevap buyurur. Soruyu soran sahâbi der ki Peygamber (S.A.V)´imize: «Bana islediğim zaman Cennete girebileceğim bir şey söyle» dedim. Bana su cevabı verdi: «Düskünlere yemek yedir, selâm ver. yakınlarına iyilik et, geceleri insanlar uykuda iken namaz kıl, selâmetle cennete girersin.»

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

"Rahmeti gerektiren şeylerden biri, müslüman fakirin karnini» doyurmaktır."

Peygamber'imiz (S.A.S.) buyuruyor ki:

«— Müslüman kardesinin karnini doyuran ve kandirasiya ona su veren kimseyi Allâh (C.C) cehennemden yetmiş hendek uzaklaştırır, her iki hendegin arası bes yüz senelik yol mesafesidir.»

Bir hadis-i şerifde şöyle buyurulmuştur:

«— Kiyamet Günü Allâh (C.C) buyurur ki:

«Ey ademoglu! Hastalandım, ziyaretime gelmedin. Kul der ki. "Sen âlemlerin Rabb'isin, benim seni ziyaret etmem nasıl sözkonusu olabilir?" Ulu Allâh (C.C) buyurur ki: «Bilmiyor musun, filân kulum hastalandı da ziyaretine gitmedin.

Bilmiyor musun ki, onu ziyaret etseydin, beni yanında bulurdun.»

Sonra: «Ey ademoglu! Senden yemek istediğim halde bana yemek vermedin.» buyurur. Kul der ki: «Ya Rabb'i, sen âlemlerin Rabb'i iken sana yemek vermem nasıl söz konusu olabilir!»

Ulu Allâh (C.C) buyurur ki: «Bilmiyor musun, filân kulum senden istedi de ona yemek vermedin.

Bilmiyor musun ki, eğer ona yemek verseydin, onun karsılığını benim katımda bulurdun.»

Sonra: «Ey ademoglu, senden su istedim vermedin.» Kul der ki: «Ya Rabb'i, sen Âlemlerin Rabb'i iken benim su vermem nasıl olur?» Ulu Allâh (C.C) söyle buyurur: «Senden filân kulum su istedi de vermedin. Bilmiyor musun ki, eger ona su verseydin, karsiligini benim katimda bulurdun.»